

Friday Tefillah: Blessing 4

Knowledge

You grace humanity with knowledge
And teach mortals understanding
Grace us with knowledge, understanding and
discernment that are from You.
Blessed are You, 'ה, who graciously grants knowledge

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דְּעַת
וּמְלַמֵּד לְאָנוּשׁ בִּינָה
חֲנִינוּ מֵאַתָּךְ דְּעָה בִּינָה וְהַשְׁכֵּל
בְּרוּךְ אַתָּה ה' חוֹנֵן הַדְּעַת

From the Genizah

Grace us with knowledge that is from You, our Father,
And with Your Torah's understanding and discernment.
Blessed are You, 'ה, who graciously grants knowledge.

חֲנִינוּ אֲבִינוּ דִיעָה מֵאַתָּךְ
וּבִינָה וְהַשְׁכֵּל מִתּוֹרַתְךָ
בְּרוּךְ אַתָּה ה' חוֹנֵן הַדְּעַת

Petitionary Prayer

Babylonian Talmud Berakhot 33a

Rav Huna said to you: The middle blessings are all considered one blessing;

Rav Yehuda said: One must never request his own needs in the first three or in the last three blessings; rather, he should do so in the middle blessings. As Rabbi Hanina said: During the first three blessings, he is like a servant who arranges praise before his master; during the middle blessings, he is like a servant who requests a reward from his master; during the final three blessings, one is like a servant who already received a reward from his master and is taking his leave and departing.

תלמוד בבלי ברכות לג"א

אָמַר לָךְ רַב הוּנָא: אֲמַצְעִיּוֹת כּוֹלֵהוּ חֲדָא
בְּרַכְתָּא נִינְהוּ.

אָמַר רַב יְהוּדָה: לְעוֹלָם אַל יִשְׁאַל אָדָם צְרָכָיו
לֹא בְשֵׁלֶשׁ רֵאשׁוֹנוֹת, וְלֹא בְשֵׁלֶשׁ אַחֲרוֹנוֹת,
אֶלֶּא בְּאֲמַצְעִיּוֹת. דָּאָמַר רַבִּי חֲנִינָא: רֵאשׁוֹנוֹת
— דּוֹמָה לְעֶבֶד שֶׁמְסַדֵּר שְׁבַח לְפָנֵי רַבּוֹ.
אֲמַצְעִיּוֹת — דּוֹמָה לְעֶבֶד שֶׁמְבַקֵּשׁ פְּרוֹס
מֵרַבּוֹ. אַחֲרוֹנוֹת — דּוֹמָה לְעֶבֶד שֶׁקִּבֵּל פְּרוֹס
מֵרַבּוֹ, וְנִפְטָר וְהוֹלֵךְ לוֹ.

Rambam, *Mishneh Torah*, Laws of Prayer 1:2

The obligation of prayer is that every every person should daily, according to his ability, offer up supplication and prayer, first uttering **praises** of the Holy Blessed One, then with humble **supplication and petition** asking for all that he needs, and finally offering **praise and thanksgiving** to 'ה for the benefits already bestowed on him in rich measure.

רַמְבַּ"ם מְשַׁנֵּה תוֹרָה הַלְכוֹת תְּפִילָּה
חַיִּיב מִצְוָה זוֹ כִּף הוּא שְׂיֵהָ אָדָם מִתְחַנֵּן
וּמִתְפִּיל בְּכָל יוֹם וּמְגִיד שְׁבַחֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְאַחַר כִּף שׂוֹאֵל צְרָכָיו שֶׁהוּא צָרִיךְ
לָהֶם בְּבִקְשָׁה וּבִתְחִנָּה וְאַחַר כִּף נוֹתֵן שְׁבַח
וְהוֹדָיָה לָה' עַל הַטּוֹבָה שֶׁהִשְׁפִּיעַ לוֹ כָּל אֶחָד
לְפִי כּוֹחֵ:

Knowledge

דעת

<p>Genesis 2: 16-17 And ה' God commanded the man, saying, "Of every tree of the garden you are free to eat; but as for the tree of knowledge of good and bad, you must not eat of it; for as soon as you eat of it, you shall die."</p>	<p>בראשית ב' וַיִּצַו ה' אֱלֹהִים עַל-הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ-הַגָּן אֲכַל תֹּאכַל: וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ. כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת:</p>
<p>Rambam, <i>The Guide of the Perplexed</i>, 1:2 Through the intellect one distinguishes between truth and falsehood, and that was found in Adam in perfection and integrity. Fine and bad on the other hand, belong to the things generally accepted as known, not to those cognized by the intellect. For one does not say: it is fine that heaven is spherical, and it is bad that the earth is flat; rather one says true and false. One expresses in our language the notions of truth and falsehood by means of <i>emet</i> and <i>sheqer</i>, and those of fine and bad by means of <i>tov</i> and <i>ra</i>. Now man in virtue of his intellect knows <i>truth</i> from <i>falsehood</i>. ...However, when he disobeyed and inclined toward desires of the imagination and the pleasures of his corporeal senses -- as it is said: <i>that the tree was good for food and that it was a delight to the eyes</i> -- he was punished by being deprived of that intellectual apprehension. He therefore disobeyed the commandment that was imposed upon him on account of his intellect and, becoming endowed with the facility of apprehending generally accepted things, he became absorbed in judging things to be bad or fine.</p>	
<p>Babylonian Talmud Berakhot 40a The tree from which Adam, the first, ate ...Rabbi Yehuda says: It was wheat, as the baby does not know how to call father and mother until he tastes the taste of grain.</p>	<p>תלמוד בבלי ברכות מ' א אֵילָן שֶׁאָכַל מִמֶּנּוּ אָדָם הָרִאשׁוֹן . רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: חֲטָה הִיְתָה, שֶׁאֵין הַתִּינוּקָה יוֹדֵעַ לְקָרוֹת "אָבָא" וְ"אִמָּא" עַד שֶׁיִּטְעוּם טַעַם דָּגָן.</p>
<p>Genesis 4: 25-26 Adam knew his wife again, and she bore a son and named him Seth, meaning, "God has provided me with another offspring in place of Abel," for Cain had killed him. And to Seth, in turn, a son was born, and he named him Enosh. It was then that men began to invoke ה' by name.</p>	<p>בראשית ד' וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת-לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר תַּחַת הַבַּיִל כִּי הָרְגוּ קַיִן: וּלְשֵׁת גַּם-הוּא יָלַד-בֵּן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ אֶנוֹשׁ אַז הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה:</p>

Knowledge in Havdalah

On Motzei Shabbat

You grace humanity with knowledge and teach mortals understanding.

You have graced us with **knowledge** of Your Torah. And taught us to perform Your will. You have distinguished, ה' our God between sacred and profane, light and darkness, Israel and the nations, and between the seventh day and the six days of the week. Our Father, our King, may the days approaching us bring peace; May we be free from all sin, cleansed from all iniquity, holding fast to our reverence of You.

And grace us with the knowledge, understanding and discernment that are from you. Blessed are You, ה', who graciously grants knowledge.

מוצאי שבת

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה:

אתה חוננתנו למדע תורתך. ותלמדנו לעשות חקי רצונך. ותבדיל ה' אלהינו בין קדש לחל בין אור לחשך בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה. אבינו מלכנו החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום חשוכים מכל חטא ומנקים מכל עון ומדבקים ביראתך:

וחננו מאתך דעה בינה והשכל: ברוך אתה יהוה חונן הדעת:

<p>Mishnah Berakhot, 5:2 Havdala in 'graces knowledge'. Rabbi Akiva says: say it as its own fourth blessing. Rabbi Eliezer says, 'in thanksgiving'.</p>	<p>משנה מסכת ברכות ה' והבדלה בחונן הדעת. רבי עקיבא אומר, אומרה ברכה רביעית בפני עצמה. רבי אליעזר אומר, בהודאה:</p>
<p>Babylonian Talmud Berakhot 33a We also learned in the mishna that <i>havdalah</i> is added in: Who graciously grants knowledge. What is the reason? Rav Yosef said: because it requires wisdom to distinguish between two entities, they established it in the blessing of wisdom.</p>	<p>תלמוד בבלי ברכות לג' א הבדלה ב"חונן הדעת": מאי טעמא אמר רב יוסף: מתוך שהיא חכמה, קבעוה בברכת חכמה.</p>
<p>Jerusalem Talmud Berakhot 4:4 Rebbe said: I am surprised! How did they cancel 'Who graces knowledge' on Shabbat! If there is no knowledge, whence prayer/Amidah?</p>	<p>תלמוד ירושלמי ברכות ד' דרבי אמר תמיה אני היאך בטלו חונן הדעת בשבת אם אין דיעה מניין תפילה</p>

Friday Tefillah: Blessing 4

Knowledge

Nusach Ari

You grace humanity with knowledge
 And teach mortals understanding
 Grace us with **wisdom, understanding, and knowledge**
 that are from You.
 Blessed are You, ה', who graciously grants knowledge

נוסח האר"י

אתה חונן לאדם דעת
 ומלמד לאנוש בינה
 חננו מאתך חכמה בינה ודעת
 ברוך אתה ה' חונן הדעת

<p>Exodus 31:2-3 See, I have singled out by name Bezalel son of Uri son of Hur, of the tribe of Judah. I have endowed him with a divine spirit of wisdom, understanding, and knowledge in every kind of craft ....</p>	<p>שמות ל"א רָאָה קָרָאתִי בְּשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חֹר לְמִטָּה יְהוּדָה: וְאִמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:</p>
<p>Midrash Tanhuma VaYakhel 6 (ed. Buber) See the wisdom, [understanding, and knowledge] which I have instilled in his heart [i.e., the heart of Bezalel]. By these three things were heaven and earth created, as it says: "With wisdom [God) established the land, set firm the heavens with understanding, and with knowledge split the depths." (Prov. 3:19-20). And with these three things the Mishkan was made, as it says: I will fill [Bezalel] with the spirit of God, with wisdom, understanding, and understanding. (Ex. 31:3) And with these three things was the Temple made, as it says: He was the son of a widow of the tribe of Naphtali, and his father had been a Tyrian, a coppersmith. He was endowed with wisdom, discernment, and knowledge. (1 Kings 7:14).</p>	<p>מדרש תנחומא פרשת ויקהל ו ראו חכמה [ותבונה ודעת] שנתתי בלבו, בשלשה דברים הללו נבראו שמים וארץ, שנאמר ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, בדעתו תהומות נבקעו (משלי ג יט כ), ובג' דברים הללו נעשה המשכן, שנאמר ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת (שמות לא ג). ובג' דברים הללו נעשה בית המקדש, שנאמר בן אשה אלמנה וגו' וימלא את החכמה ואת התבונה ואת הדעת (מ"א ז יד).</p>
<p>Rashi to Ex. 31:3 Wisdom is what a person hears from others and learns (makes his own). Understanding is understanding a matter by one's own intelligence deducing it from the things one has already learned. Knowledge means holy inspiration.</p>	<p>רש"י שמות ג"א חכמה. מה שאדם שומע מאחרים וְלִמַּד: תבונה. מבין דבר מלבדו מתוך דברים שְׁלִמַּד: דעת. רוח הקדש:</p>
<p>Saadia Gaon, Torah Sheleimah, vol 23, p.32 Wisdom -- refers to what one learns from a teacher. Understanding -- What a person arrives at on one's own without a teacher. Knowledge -- refers to what a person discovers through research and investigation.</p>	<p>סטדיה גאון חכמה נופלת על מה שהאדם לומד מרבו, ותבונה תורה על פי על מה שהאדם מגיע אליו בעצמו בלי מורה, ובדעת נופלת על מה שהאדם ימצא על ידי חקירה ודרישה.</p>

Some Other Aspects of Knowledge

<p>Shacharit, Second Blessing Before the Shema Our Father, our King, for the sake of our ancestors who trusted in You, and to whom You taught the laws of life, be gracious also to us and teach us .... Instill in our hearts (i.e., minds) the desire to understand and to discern, To listen, learn, and teach, To observe, perform, and fulfill All the teachings of Your Torah in love.</p>	<p>שחרית קריאת שמע וברכותיה אָבִינוּ מִלְּקֵנוּ בְּעֵבוֹר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבִטְחוּ בְךָ וְתִלְמָדֵם חֲקֵי חַיִּים כֵּן תַּחֲנֹנֵנוּ וְתִלְמָדֵנוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהַבִּין וְלִהְשָׁכִיל לְשִׁמְעַע לְלַמֵּד וְלִלְמַד לְשׁוֹמֵר וְלַעֲשׂוֹת וְלִקְיָם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה</p>
<p>Genesis 4:9 'ה said to Cain, "Where is your brother Abel?" And he said, "I do not know. Am I my brother's keeper?"</p>	<p>בראשית ד' וַיֹּאמֶר ה' אֶל־קַיִן אֵי הֵבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי:</p>
<p>Exodus 2:24-25 God heard their cry and God remembered His covenant with Abraham, Isaac and Jacob. God saw the children of Israel and God knew.</p>	<p>שמות ב' וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים:</p>
<p>Exodus 23:9 Do not oppress the stranger. You know the stranger for you were strangers in the land of Egypt.</p>	<p>שמות ב"ג וְגַר לֹא תִלְחָץ וְאַתֶּם יָדַעְתֶּם אֶת־נַפְשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:</p>
<p>Hosea 2:21-22 I will betroth you to Me forever; I will betroth you to ME in righteousness and justice, loving-kindness and compassion; I will betroth you to Me in faithfulness; And you shall know 'ה.</p>	<p>הושע ב' וְאַרְשָׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם וְאַרְשָׁתִּיךָ לִי בְצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחַסֵּד וּבְרַחֲמִים: וְאַרְשָׁתִּיךָ לִי בְאֵמוּנָה וַיֵּדַעְתָּ אֶת־ה':</p>